

Kontroll är en prestation som andra

❖ I AMA:s installationsdelar utgåva 22 är avtalad kontroll tydligare formulerad. Bland annat har begreppet program för egenkontroll ersatts för att undvika förväxling med kvalitetsledningssystem.

TEXT: JAN FREDRIKSSON FOTO: MOSTPHOTOS

Tydligare krav på den avtalade kontrollen är ett sätt att öka medvetenheten hos beställare, projektörer och entreprenörer. Det ska nu bli lättare att prissätta, veta vad som ska göras och slutligen avgöra om avtalade krav är uppfyllda. Ett tydligt syfte är också att kvaliteten på utförda arbeten ska bli bättre.

I AMA, avsnitt YHB, finns underliggande koder och rubriker för avtalad kontroll. De generella kraven på kontroll är i stort sett lika som tidigare.

KONTROLLPROGRAM – ETT NYTT BEGREPP

För att framhäva att kontrollen är en prestation likt andra arbeten som

entreprenören ska utföra finns nu en okodad rubrik "UTFÖRANDEKRAV". Under den rubriken finns samlade krav på att ett kontrollprogram ska upprättas och hur det ska dokumenteras.

Kontrollprogrammet ska innehålla kontroller enligt entreprenadhandlingarna samt de kontroller som ska utföras enligt leverantörernas anvisningar. Det är också viktigt att programmet samordnas med entreprenörens kvalitetsplan.

I övrigt finns en lista på exempel vad som kontrollprogrammet ska innehålla i tillämpliga delar. Det handlar till exempel om tidpunkter för kontroller, vem som gjort dem och vilka metoder som ligger till grund för kontrollerna. Andra aspekter

som kan vara viktiga att redovisa är yttre förutsättningar, omfattning av kontrollen, fel eller avvikelser från förväntat resultat samt avhjälpande.

Under motsvarande avsnitt RA finns råd att projektören ska ange om beställaren ska godkänna kontrollprogrammet och hur protokoll ska vara utförda.

Det förutsätts att entreprenören gör kontroll enligt programmet och i takt med arbetet fortskrider. Resultatet av kontrollprogrammet ska kunna redovisas senast vid slutbesiktning.

KONTROLLEN ÄR KVITTOT

Kontrollen ska dokumenteras och kontinuerligt finnas tillgänglig för beställaren. AMA VVS & Kyla 22 har nu några skarpare formuleringar, till exempel att entreprenören ska kunna redovisa hur kontrollen är gjord. En annan skärpning är att installationsdelar som senare ska döljas på något sätt ska kontrolleras när de är åtkomliga, innan de döljs.

Smärre justeringar gäller att mätinstrument har tydligare krav på cali-

Bilaga AMA YHB/3

Företagets namn och adress, logotyp

PROTOKOLL
Kontroll av temperatur och risk för
mikrobiell tillväxt i
tappvatteninstallation
Krav i AMA enligt YHB.521□

Allmänna uppgifter

Fastighet:	Byggnad/del:	Upprättat/reviderat datum:
Kontrollobjekt (system):	Del:	Kontrollens omfattning, om ej helt system:
Datum och tidpunkt för kontroll:	Kontrollen utförd av:	Ansvarigt företag (om annat än ovan):

Sammanfattning av kontroll

Högsta uppmätta temperatur..... °C Temperatur på utgående tappvarmvatten..... °C
Lägsta temperatur, vid tappställe eller någon del av installationen..... °C
Finns särskild risk.....

Mätningar

Pos	Mätpunktens placering	Krav	Uppmätt temperatur	Mätmetod	Anmärkningar
1					
2					
3					

Ett nytt protokoll ska underlätta kontroll och riskbedömning av mikrobiell tillväxt i tappvattensystem. Protokollbilagorna finns tillgängliga att ladda ner som ifyllbara pdf- och/eller word-filer från byggtjanst.se/bokhandel och i onlinetjänsten.

breringsintyg och att mätinstrument och givare ska vara kalibrerade tillsammans.

Liksom tidigare finns krav på kontrollens dokumentation. Den är många gånger kvittot på att avtalad kontroll har blivit gjord.

Kritiska moment och objekt bör verifieras genom att behörig person hos entreprenören undertecknar dokumentationen. Vilka delar som omfattas av detta ska framgå av teknisk beskrivning eftersom det handlar om projektspecifika detaljer. Genom undertecknandet blir dokumentationen utfästelse över att de kontrollerade objekten uppfyller avtalade krav. Eventuellt senare konstaterade fel på objekten betraktas som dolda.

FOTOGRAFERING GER MÖJLIGHETER

Nytt i AMA VVS & Kyla 22 är att digital fotografering med spårbar plats och tidsangivelse kan utgöra underlag för dokumentering av kontroll. Motsvarande finns som råd i RA EL 22 att ange i teknisk beskrivning om underlag med fotografering är godtagbart.

I AMA VVS & Kyla finns dessutom ett krav att dokumentationen ska arkiveras så att den kan uppvisas på förfrågan under ansvarstiden. Det ska alltså vara möjligt att visa upp den tio år efter att entreprenaden avslämnats. Även detta är ett råd i RA EL 22.

I AMA VVS & Kyla 22 finns flera nya bilagor med protokoll som kan användas för dokumentationen.

BYGGDELAR SKA OCKSÅ KONTROLLERAS

På byggdelnivå finns endast ett krav på avloppssystem. Fall på självfallsledning ska kontrolleras och kontrollen dokumenteras. Däremot finns flera råd att beskrivningar bör innehålla kontroll för kritiska delar.

Det gäller i synnerhet att förebygga legionellatillväxt i tappvattensystem. Ett krav är att injustering av VVC-system ska vara utförd och dokumenterad. Därefter ska vattentemperaturer kontrolleras när inte tappning sker i tappvarmvattensystemet.

Det finns också flera nya råd att beakta för placering av kallvattenledningar så att temperaturen inte blir för hög. Under

YHB.521 Kontroll av tappvattensystem har krav och råd blivit mer omfattande. I en ny bilaga, AMA YHB/3, finns en checklista och kontrollpunkter för riskbedömning av mikrobiell tillväxt. ■

Här finns de nya kontrollkraven

AMA EL 22

- YHB.6 Kontroll av el- och telesystem
- YHB.7 Kontroll av transportsystem m m
- YHB.8 Kontroll av styr- och övervakningssystem

AMA VVS & Kyla 22

- YHB.5 Kontroll av vvs-, kyl- och processmediainstallationer
- YHB.8 Kontroll av styr- och övervakningssystem